

VEU CATALANA

LLIBERTAT · JUSTICIA SOCIAL · FEDERACIÓ EUROPEA

Any I

Mèxic, D. F., juliol 1958

Núm. 1

El fet d'ésser català

BLASMAR dels joves sembla que ha estat un costum de tots els temps, practicat per molts d'aquells que han deixat d'ésser-ho. Potser mai, però, una generació «verda» s'havia vist de tal manera censurada per la seva corresponent «madura» com l'actual.

Aquest fet, per a ésser tractat en un sentit general, s'ofereix massa ampli; per altra banda, no té cap interès, avui, aquí. El té, en canvi, si el circumscriuim, ja no a la joventut catalana, sinó als joves catalans nascuts a Catalunya després del 1925 — per a fixar-ho en números rodons — i que van abandonar llur pàtria el 1939. Dintre d'aquest grup, el que més tenia catorze anys quan va ésser desarrelat de la terra i avui en té trenta-tres.

Dels joves catalans formant part d'aquest grup és, crec jo, dels que es blasma d'una manera més injusta; la injustícia es pot atribuir bonament a certa manca de reflexió. Quants catalans «madurs» expatriats, en efecte, han realitzat l'esforç necessari per a sentir-se en la situació d'aquests joves? D'aquests joves que, aleshores nens encara, han crescut i s'han desenvolupat en medis estranys al de Catalunya i en condicions, sovint i sobretot al principi de l'exili, de les més difícils en quasi tots els ordres de la vida. Aquest aspecte el deixo a l'escatiment del lector.

Però i l'altre, el del moment, el d'avui? Què és allò que es retreu als joves d'aquell grup? Llur manca d'interès, de participació, d'acció com a catalans? Potser això és veritat; però, certament, no és tota la veritat: n'és tan sols una cara. Des d'un altre punt de vista, cal preguntar-se si a aquests joves no els ha mancat, també, l'estímul, l'oportunitat.

Al marge, però, de tota altra consideració — les consideracions, en aquest cas, es podrien succeir fins a l'infinit —, hi ha un fet: el fet d'ésser català.

Ésser català, obliga. Obliga, si més no, a no romandre indiferent a la situació, als problemes, al futur de la pàtria. Obliga ara més que mai: ara que, malauradament, la pàtria es troba en la dissort.

Ésser català obliga a manifestar-se com a tal. No sempre, no totes les èpoques, no totes les circumstàncies exigeixen necessàriament grans fets. Sovint, com en el present, junt amb l'acció més transcendent que puguin portar a cap homes d'esperit excepcional i de cor inflammat, n'hi ha prou, quant a la resta, amb donar suport a la posició d'aquells; amb no restar com al marge d'una acció que moralment és la nostra, que ho fóra de la manera més directa si les circumstàncies ens haguessin col·locat — com ens podrien col·locar en un demà proper — al bell mig del que es debat quant a l'esdevenidor de Catalunya.

S'és català si se'n porta la sang. Àdhuc aquell que en renegué, no per això deixaria d'ésser-ho, encara que en fos en tan

VEU CATALANA, revista d'ideari polític i social, sortirà cada mes a Mèxic. És un fet material. Espiritualment, neix a Catalunya. És un esforç amb el deliberat propòsit d'estudiar, discutir i exposar solucions que responguin a les necessitats i problemes urgents del moment. Car, política és, en el seu més alt sentit, pedagogia. En el refluorir de Catalunya, capolada, sagnada a blanc per les malvestats del temps i de la fatalitat geogràfica — potser l'única fatalitat existent — no és res menys que lògica la confusió que es produeixi en els tanyos novells de les generacions imminents.

Entre les moltes veus que s'alçaran, desitgem afirmar la que crida a una ampla unió catalana de signe liberal, indispensable a l'ordenació i equilibri del govern propi. Unió, però, no és unanimitat, quimera de tots els totalitarismes. Fins Solidaritat Catalana conegué els seus botiflers, sovint instruments inconscients de la intriga enemiga. Més que per la unanimitat ens afanyem per una vasta majoria que tingui per comú denominador l'aspiració fonamental dels elements capaços d'entendre's en una doctrina i una acció que «uneixi el seny a l'ímpetu», emmanllevant els vers diamantí al català de l'Illa daurada.

VEU CATALANA vol concertar el difús desig d'unió sentit pels catalans, sigui quin sigui el lloc de residència. Tant els enyorats de dins com els qui ens enyorem enllà de les muntanyes o de les mars. No existeixen ni s'han d'acceptar ni fomentar diferències entre els catalans de l'interior i els de França o d'Amèrica. Tan català és el que la sort ha portat a París com el que viu a Mèxic o a Xile. Igual que el de Lleida, Girona, Tortosa, Tarragona o les Illes. Sense oblidar-ne cap dels altres Països de Llengua Catalana que resten fidels a la seva pròpia naturalesa. Altra-ment, seria una negació de nacionalitat.

VEU CATALANA es publicarà amb independència del fet que el règim homeier i d'instints genocides, nascut d'una crisi de descomposició històrica, caigui o davalli demà o demà passat. Els valors que servim són perennes.

VEU CATALANA adopta avui una tàctica declarada: la del diàleg civil i tolerant entre els catalans nacionals, i el d'aquests amb aquells liberals del ròdol ibèric o d'allà on siguin, per tal de trobar formes eficients de convivència i cooperació, segons normes intel·ligents de civilitat. Evitant recaure en la barbàrie ancestral. Sempre sobre la base democràtica del dret a l'autodeterminació del poble, des del baluard del liberalisme rediviu i escarmentat, estem per la revisió de posicions falses o inoperants.

VEU CATALANA no ve a lluitar contra germans. Veurem un amic en tot combatent per la llibertat de Catalunya i del món, encara que no coincidíssim enterament. En el terreny de la comuna decència, indispensable en tots els ordres de la vida, ens podem aplegar tots els homes de conviccions honrades, sense jurar endebades els noms dels nostres amors.

En els conflictes de sobirania i en les rivalitats de domini que mantenen les tensions internacionals i dificulten les enteses pacífiques, sostenim que ni en política ni en economia no hi ha dogmes, sinó principis subjectes a la llei universal d'evolució. Per això VEU CATALANA mira l'adveniment de la Comunitat Europea com l'organisme suprem del futur. On la voluntat de supervivència i d'avanç resolgui els conflictes de poder polític i econòmic dintre del respecte al dret de les nacions a desenvolupar-se harmònicament. De la mateixa manera que els estats nacionals, federats o confederats, han de garantir l'exercici dels drets inalienables de l'home.

El mots d'ordre que figuren en el frontispici de VEU CATALANA, Llibertat, Justícia Social i Federació Europea, són els que han de cisellar-se en la Catalunya ideal del demà. Poble pagès, sabem com es vincen les canyes a la torrentada i com es redrecen després amb més ufana. Poble mariner, sabem com plegar veles davant la tempesta i com hissar-les més altes als vents favorables. El que no perdrem mai serà la fe i l'esperança, penyores de ressorgiment perpetu en totes les terres besades per les ones i l'oreig de la Mediterrània.

A glossar aquest ideals, amb ànim de convertir-los en doctrina reflexiva i discreta que impregni la consciència nacional fins a donar fruits saborosos al nostre poble — puix ell és, en definitiva, la Catalunya real — VEU CATALANA convida tothom qui porti al pit un missatge d'humanitat i a flor de llavi una paraula viva.

abjecta condició. Català se n'és dintre i fora de Catalunya, de la mateixa manera que, a l'estranger, sentim retrobar Catalunya en cada veu catalana, en cada català que l'atzar ens fa trobar quan menys ho pensàvem.

I a Catalunya o arreu del món on hi hagi un català és profitós i és urgent, avui, mantenir un diàleg. Diàleg ho és la conversa; diàleg ho és, també, l'escriure, puix que escriure és comunicar-se.

VEU CATALANA, entre altres coses, as-

pira a constituir una oportunitat per als joves, als quals obre les seves columnes molt particularment, a l'hora d'obrir-les a tots els catalans de bona fe.

VEU CATALANA inicia un diàleg que es voldria el més ampli possible. Diàleg amb els germans que respiren l'aire, avui emmetzinat, de la pàtria, i diàleg amb tot aquell que, es trobi avui on es trobi, no hagi renegat de la seva essència catalana.

SALVADOR FERRET